

עפ"ת 56375/08/22 - מוחמד שאהין נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 56375-08-22 שאהין נ' מדינת ישראל

בפני	כבוד השופט מאזן דאוד
המערער	מוחמד שאהין
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

ב"כ המערער: עו"ד בסאם קנדלפת

ב"כ המשיבה: עו"ד מור בן אבו מפרקליטות מחוז חיפה - פלילי

פסק דין

מבוא:

1. לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בעכו, (להלן: "**בית משפט קמא**"), אשר ניתן ביום 17.07.2022, על ידי כב' השופטת אסתר טפטה גרדי, בתיק פל"א 8116-05-20.

ההליך בבית משפט קמא:

2. המערער הובא לדין בבית משפט לתעבורה בגין עבירות של נהיגה בזמן פסילה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (להלן: "**הפקודה**"); ונהיגה ללא ביטוח - לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] תש"ל - 1970.

3. בכתב האישום נטען כי ביום 27.4.20, סמוך לשעה 11:30, נהג המערער ברכב פרטי, מ.ר. 916-40-001, בכביש 781, בשפרעם. אותה עת נהג כשהודע לו שהוא פסול לנהיגה מתיק בית משפט שמספרו 5871-02-18, מיום 4.3.20, למשך 4 חודשים, בנוכחותו, ולא הפקיד רשיון נהיגה. אותה עת נהג ללא תעודת ביטוח תקפה.

4. בית משפט קמא הרשיע את המערער על סמך הודאתו בעבירות שיוחסו לו (החלטה מיום 26/10/21 שניתנה לאחר הדיון) ובטרם שמיעת הטיעונים לעונש, הופנה המערער לבקשת הסנגור לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו.

5. בתסקיר שהוגש לבית המשפט הגיע מגיש התסקיר להמלצה בעניינו של המערער כדלקמן:

6. בית משפט קמא לאחר ששמע את טיעוני הצדדים לעונש גזר על המערער את העונשים הבאים:

הארכת עונש המאסר המותנה, בן חודש, שנגזר על המערער, בתיק שמספרו 5871-02-18, מיום 4.3.20, למשך שנתיים; צו של"צ בהיקף של 250 שעות לתועלת הציבור בעיריית סחנין; פסילה בפועל לתקופה של 3 שנים, בניכוי התקופה בה היה המערער פסול עד תום ההליכים נגדו; פסילה על תנאי לתקופה בת 6 חודשים למשך שלוש שנים; קנס בסך 1,500 ₪; חתימה על התחייבות כספית בסך 25000 ₪ להימנע מלבצע בירות בהן הורשע בתיק זה למשך שנתיים.

7. הערעור מופנה כנגד **רכיב פסילת רישיון הנהיגה בפועל בלבד**.

טענות הצדדים:

8. המערער טען כי בית משפט קמא החמיר יתר על המידה בעונש פסילת רישיון הנהיגה בפועל ומהווה מכת מוות להמשך עיסוקו כנהג. בית משפט קמא הטיל על המערער פסילה בפועל ארוכה ובכך לא היה כל "איזון" אלא ביטול והחמרה: ביטול שיקולי השיקום והחמרה בעונש יתר על המידה ובניגוד מוחלט לרוח גזר הדין.

9. עוד טען המערער כי כיצד ניתן לגזור על המערער פסילה בפועל למשך 3 שנים כאשר קיים רצון לגזור את דינו לפי שיקולי שיקומו ולאמץ את המלצות שירות המבחן, מבלי לפגוע בהמשך עבודתו ופרנסתו.

10. בנוסף טען כי בית משפט קמא לא יחס משקל ראוי לחלופי הזמן מאז ביצוע העבירה למועד גזר הדין, לעובדה שהמערער עלה על דרך הישר, הפסיק לעבור עבירות, פנה לדרך חיים בונה, חידש את רישיונו ועלה לדרגת רכב משא C1.

11. בטיעוניו בפניי הדגיש המערער כי הוא זקוק לרישיון הנהיגה לצורך עבודתו כעצמאי בהובלות כדי לשלם את התשלומים החודשיים עבור ההלוואה שלקח לרכישת המשאית החדשה.

12. אשר על כן, ביקש המערער לקבל את הערעור ולקצר באופן משמעותי את תקופת הפסילה בפועל ולהעמידה על 6 חודשים בלבד.

13. המשיבה ביקשה לדחות את הערעור. ציינה כי בית משפט קמא איזן ושקלל את הנתונים שהעלה אותם המערער בערעורו ובמקום לשלוח אותו למאסר מאחורי סורג ובריה בחר לאזן זאת תוך הטלת עונש פסילה בפועל הנמצא במתח העונש וגם אינו מן המחמירים.

14. עוד ציינה המשיבה כי בית משפט קמא התחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, שבאו לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן ואין כל פסול בעובדה שבית המשפט הקל ברכיבים מסוימים, אך בחר להתחשב ולגזור את דינו של המערער בתוך המתחם, מבלי שהדבר מוציא את היבט השיקום מגזר הדין. עוד ציינה המשיבה כי בית משפט קמא לא סגר בפני המערער כל אפשרות שיקומית ויש לו אפשרויות רבות לתעסוקה.

15. אשר על כן סבורה המשיבה כי יש לדחות את הערעור ולהותיר את גזר הדין על כנהו.

דין והכרעה:

16. לאחר שעיינתי בהודעת הערעור, בגזר הדין, בגיליון ההרשעות הקודמות, ושמעתי את טענות הצדדים, אני מחליט לדחות את הערעור.

17. המערער הורשע בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, בשתי עבירות של נהיגה שרישיון הנהיגה פקע למעלה משמונה שנים ושתי עבירות של נהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.

18. אין חולק שהעבירות בהן נכשל המערער, חמורות מאוד ופוגעות בסדרי השלטון ובסדר הציבורי, במידה רבה.

מדיניות הענישה הנהוגה:

19. כאמור, המערער הורשע, על סמך הודאתו, בעבירה של נהיגה בזמן פסילה, ונהיגה ללא תעודת ביטוח תקפה.

בית המשפט העליון כבר התייחס לחומרת העבירה של נהיגה בזמן פסילה, הסכנה הנשקפת ממנה והצורך בענישה מחמירה בגינה, לאור הסיכון הבטיחותי הטמון בה לציבור הנהגים והולכי הרגל והיחס של ביזוי החוק

וצווי בית המשפט - לעניין זה ראו רע"פ 1392/09 נתן אבנילוב נגד מדינת ישראל (ניתן ביום 5.3.09); רע"פ 3943/11 אסלם ברהום נגד מ"י (ניתנה ביום 27.5.11); רע"פ 665/11 אבו עמאר נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 24.1.11); ראו גם רע"פ 3878/05 יעקב בנגוזי נ' מדינת ישראל (ניתנה ביום 26.5.05), שם נקבע כי:

"העבירה אותה עבר המבקש היא חמורה ויש לבטא את חומרתה בענישה מרתיעה. נהיגה בכבישי הארץ בזמן פסילת רשיון טומנת בחובה סיכונים רבים לבטחונם של נוסעים ברכב והולכי רגל. יתר על כן, ולא פחות מכך, היא משקפת התייחסות של ביזוי החוק וצווי בית המשפט. עניינו של המבקש חמור פי כמה, נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רשיון נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של 12 חודשים בגין עבירה קודמת של נהיגה בזמן פסילת רשיון. בנסיבות אלה, אין צורך בחיזוק נוסף למסקנה המתבקשת כי מדובר בנאשם המזלזל זלזול עמוק בחוק, בצווי בית המשפט, ובחובתו הבסיסית לקיים את הכללים שהחברה קבעה להבטחת חייהם ושלומם של בני הציבור"

20. עיון בפסיקה מעלה כי מתחם העונש ההולם בעבירה של נהיגה בזמן פסילה נע בין מאסר מותנה עד 24 חודשי מאסר בפועל וכי תקופת המאסר בפועל, תקבע בהתאם לנסיבות והעבר התעבורתי - ראו והשווי רע"פ 6206/07 ענתבי נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 4.9.07); רע"פ 1575/07 משיח נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 22.2.07); רע"פ 303/10 עבד אל קאדר נגד מדינת ישראל (ניתנה ביום 13.1.10).

21. באשר לפסילה בפועל פסילת רשיון נהיגה לתקופה ממושכת אף לשנים. בהקשר זה ראוי להפנות לדברי כב' השופט סולברג ברע"פ 8013/13 מסעוד נ' מדינת ישראל (18.12.13), במסגרתו הוטל עונש של 12 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 4 שנים ועונשים נלווים, על אף קבלת תסקיר חיובי וקיומן של נסיבות אישיות לא קלות:

"העונש שהוטל על המבקש אינו חמור, והריהו כורח הנסיבות, על מנת שהמבקש יפנים סוף סוף דבר פשוט וברור: אין לנהוג ללא רישיון נהיגה. המבקש נוהג משנת 1997, ומאז צבר לחובתו 28 הרשעות בעבירות תעבורה, מרביתן - בעבירות חמורות. מאז שנת 1999 - מזה 14 שנים - אין בידי המבקש רישיון נהיגה תקף; והוא בשל, ממשיך בנהיגה, חרף שלילת רשיונו 6 פעמים לתקופה כוללת של 112 וחצי חודשים... במעשיו ובמחדליו העיד המבקש על עצמו כי מורא החוק אינו חל עליו. רחמנות יתרה כלפיו, כמוה כהתאכזרות אל הולכי רגל תמימי-דרך ואל שאר המשתמשים בכביש. אין הצדקה לחשפם לסכנת נפשות, וגם לא לנזקים כספיים הנובעים מן הקושי להיפרע ממי שגרם לפגיעה בתאונת דרכים כשאינו מחזיק ברשיון ואיננו מבוסס".

ראו עוד: רע"פ 7019/04 ניר אופיר נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 12.8.04) וע"פ 324/88 אלאעסם נגד מדינת ישראל, מב(3) 728; ברע"פ 8253/10 שלמה גיא נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 9.1.11).

22. כאן המקום לציין כי ערכאת הערעור אינה נוטה להתערב בגזר הדין של הערכאה הדיונית אלא

במקרים חריגים בהם נפלה טעות בגזר הדין או שהעונש חרג במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים - ראו לעניין זה: ע"פ 3091/08 **טרייגר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.1.09); ע"פ 6681/09 **אלחטיב נגד מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.1.10); ע"פ 9097/05 **מדינת ישראל נ' ורשילובסקי** (ניתן ביום 3.7.06); ע"פ 4594/11 **עלא עדס נ' מדינת ישראל**, (ניתן ביום 29.1.13).

23. עניינו של המערער אינו נמנה עם המקרים החריגים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור. רכיבי הענישה שהוטלו על המערער מאוזנים, סבירים ואינם חורגים במידה קיצונית מרמת הענישה המקובלת במקרים דומים.

24. בית משפט קמא החליט שלא להטיל על המערער מאסר בפועל והסתפק בהארכת תקופת המאסר המותנה, זאת בהתחשב בהמלצת שירות המבחן למתן אופק שיקומי למערער וכן בהתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער והתרשמות בית המשפט קמא שהמערער בשלב זה בחייו אכן מבקש לשנות מדרכיו.

25. הערעור מופנה כולו כנגד עונש הפסילה בלבד, שעה **שהמערער מסכים ומרוצה מיתר מרכיבי הענישה שהוטלו בגזר הדין**, בפרט ברכיב המאסר כשבית משפט קמא נמנע מלהשית עונש של מאסר בפועל והאריך את תקופת המאסר על תנאי. כעקרון יש לבחון את העונש כמכלול. בית המשפט של ערעור אינו גוזר את הדין מחדש ואופן הבחינה הננקט, כאמור, הוא על דרך ראיית המכלול וככזה אני סבור שהעונש שהושת על המערער הינו סביר ואף מקל, דבר שבפני עצמו מצדיק את דחיית טענות המערער:

"אין לבודד רכיב אחד של העונש ולבחון אותו במנותק, אלא יש להביט על העונש כמכלול. במקרה דנן, הרכיב העיקרי במכלול הוא עונש המאסר המשמעותי שהושת על מערער, ורכיב זה הולם את חומרת מעשיו. לכך יש משמעות בהיבט של מיצוי הדין על ידי ערכאה זו, בנבדל מן השאלה האם היה מקום להטיל קנס בערכאה המבררת." (ע"פ 100/14 **מדינת ישראל נ' סימנטוב מחטיב**, פס' 4 (10.12.14)).

26. ראו לציין כי לא נעלמו מעיני בית משפט קמא נסיבותיו האישיות, וההליך השיקומי שעובר המערער, לכן הוא ערך איזון ראוי ומידתי כשנמנע מלהטיל מאסר בפועל והסתפק בהארכת המאסר המותנה, **תוך הטלת פסילה בפועל לתקופה של 3 שנים, שגם היא נמצאת במתחם הענישה המתאים לעבירות מסוג זה.**

27. יתרה מזו, אציין כי עניינו של המערער חמור מאוד נוכח העובדה שנהיגתו במצב של פסילת רישיונו נעשתה בעת שהיה תלוי נגדו מאסר על תנאי של חודש, בגין עבירות דומות וקודמות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה לא תעודת ביטוח בתוקף. חרף כל אלה, המערער שב וביצע אותה עבירה פעם נוספת. זאת ועוד המערער יליד 1997, נוהג משנת 2017 וצבר לחובתו 5 הרשעות קודמות, כשהאחרונה מיום 04.03.20, בגין עבירות של נהג חדש צעיר ונהיגה תחת השפעת אלכוהול ונידון למאסר מותנה בן חודש למשך שנה, פסילה בפועל לתקופה של 6 חודשים, פסילה על תנאי בת 3 חודשים למשך שנתיים וקנס.

28. לפיכך, צדק בית משפט קמא עת שהחליט בדבר הארכת המאסר על תנאי בן החודש, התלוי ועומד עמוד 5

נגד המערער, ובתוך כך הטלת רכיבי ענישה נלווים, לרבות עונש של פסילה בפועל לתקופה של 3 שנים, ובכך הוא איזן כראוי בין רכיבי הענישה השונים.

29. מכל האמור לעיל אני דוחה את הערעור.

30. במידה וקיים עיכוב ביצוע עונש בטל בזה הצו ועל המערער להפקיד את רישיונו לאלתר במזכירות בית המשפט.

ניתן היום, כ' חשוון תשפ"ג, 14 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.